

Dosarul nr. 3rh-18/23

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (jud. R. Țurcanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Cernat, A. Pahopol, A. Gavrilița)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. N. Clima, S. Novac, I. Corolevschi, O. Sternioală, T. Vieru)

ÎNCHEIERE

14 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

Mariana Ursachi

examinând cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Chișinău, intervenienți accesorii Brokerul Vamal „Aliner Service” Societate cu Răspundere Limitată, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul declarat de Biroul Vamal Chișinău, casată decizia din 24 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 martie 2013 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 18 ianuarie 2013, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că potrivit deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012, Biroul Vamal Chișinău a determinat pentru reclamant drepturi de import suplimentare în sumă totală de 1 764 666,12 lei, inclusiv TVA (la cota 20 %) - 1013774,12 lei, taxe vamale (la cota 15 %) - 284 415,80 lei, proceduri vamale - 2537,80 lei, accize - 82 453,66 lei și penalitatea - 381 484,74 lei.

Conform deciziilor de regularizare contestate, reclamantului i-au fost recalculat drepturile de import pentru mărfurile importate conform declarațiilor

vamale depuse în perioada anilor 2008-2011.

Reclamantul a mai invocat că la 29 noiembrie 2012, în rezultatul unui control de audit, pîrîtul a întocmit Actul de audit postvămuire nr. 74.

Ulterior, în baza actului anterior menționat, precum și în baza constatărilor din el, Biroul Vamal Chișinău a emis deciziile de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012.

Actul de audit postvămuire nr. 74 din 29 noiembrie 2012 și deciziile de regularizare specificate i-au fost comunicate reclamantului la 21 decembrie 2012.

Nefiind de acord cu actele administrative emise, la 22 decembrie 2012, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere prealabilă adresată Serviciului Vamal, solicitând anularea Actului nr. 74 din 29 noiembrie 2012 și a deciziilor nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012, ca fiind ilegale.

La 18 ianuarie 2013, prin scrisoarea Serviciul Vamal cu nr. 28/11-602, a fost respinsă cererea prealabilă a reclamantului, cu menținerea în vigoare a actelor administrative contestate.

A menționat, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, că Actul de audit postvămuire nr. 72 din 29 noiembrie 2012 și deciziile de regularizare contestate au fost emise de pârât în rezultatul desfășurării controlului de audit postvămuire, la efectuare căruia s-au admis grave încălcări ale prevederilor Codului Vamal al RM și a altor acte normative din domeniul vamal.

În acest sens, reclamantul a declarat că, controlul de audit postvămuire a fost inițiat în temeiul Ordinului de control al Biroului Vamal Chișinău nr. 12 din 30 martie 2011 și Ordinului nr. 23 din 09 februarie 2012.

A considerat, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată că, controlul urma să fie finisat la 08 mai 2012, iar în cazul prelungirii din motive întemeiate - la 08 august 2012.

Reclamantul a mai invocat că o altă condiție legală obligatorie, nerespectată la desfășurarea controlului constă în încălcarea de către pârât a obligației prevăzute de legislația vamală, conform căreia în cazul exercitării auditului postvămuire, organul vamal este obligat să explice persoanei auditate drepturile acesteia.

Pe lângă faptul că dispunerea inițierii controlului s-a făcut cu încălcarea obligației de preaviz, iar ordinul de control se comunică agentului economic după începerea desfășurării lui, ultimului nici nu i-au fost explicate drepturile.

Or, nu există nici o mențiune în acest sens, contrasemnată de reclamant.

A mai menționat reclamantul că deciziile de regularizare și anexele acestora, de asemenea, au fost întocmite cu derogări de la prevederile legale.

Astfel, în unele anexe în care se face referință la facturile invoice, nu s-a indicat exact care preparate au fost supuse recalculului, iar calculul penalităților nu a fost prezentat în varianta descifrată, nefiind clar după care formulă au fost efectuate calculele.

Totodată, la efectuarea controlului audit postvămuire nu a fost atras brokerul vamal, care nemijlocit a întocmit și a perfectat declarațiile vamale.

Controlul a avut loc superficial, neobiectiv, fără cercetarea cazului dat sub toate aspectele.

Cu referire la constatările Biroului Vamal Chișinău care au fost fixate în Actul

de audit postvămuire din 29 noiembrie 2012, reclamantul a declarat că acestea au fost efectuate având la bază înscrisuri, emise ulterior importului de mărfuri și care nu au efect retroactiv.

La data efectuării importurilor, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a declarat toate datele necesare despre mărfuri, aceste date fiind identice și conform situației la zi.

În pofida acestui fapt, pârâtul care, inițial, le-a acceptat, acordând liberul de vamă, la emiterea deciziilor contestate a interpretat datele deja în alt mod, dispunând reclasificarea mărfurilor importate.

A mai menționat reclamantul că toate importurile supuse regularizării au fost efectuate în baza autorizațiilor de import al medicamentelor, eliberate de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor medicale și că la data importurilor toate produsele care au fost incluse în deciziile de regularizare erau înregistrate ca medicamente și incluse în Nomenclatorul de stat al medicamentelor.

A afirmat, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, că deciziile de regularizare și actul de audit postvămuire sunt ilegale și emise cu aplicarea eronată a prevederilor Codului Vamal.

Pârâtul nu a probat care date, informații inexacte sau incomplete au fost prezentate la depunerea declarațiilor vamale, în situația în care s-au prezentat autorizațiile de import al medicamentelor, conform cărora Agenția medicamentului a atribuit codul 3004 mărfurilor importate.

Or, atribuirea codurilor la medicamentele importate a revenit Agenției medicamentului în virtutea ordinelor comune aprobat de Serviciul Vamal și Agenție.

La data importului produselor farmaceutice, acestea erau calificate și stabilite de către Agenția Medicamentului, autoritatea publică competentă și responsabilă de înregistrarea de stat a medicamentelor și autorizarea importului lor ca medicamente, fiind înscris în fiecare autorizație de import codul lor tarifar - 3004.

A considerat, reclamantul, că pârâtul eronat a interpretat regulile și normele explicative ale Nomenclatorului de mărfuri și nu a luat în considerație alte acte normative aplicabile în cadrul controlului efectuat, precum și nu a respectat principiile de bază ale activității de întreprinzător.

A solicitat, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, anularea deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012 și a actului de audit postvămuire din 29 noiembrie 2012, emis de către Biroul Vamal Chișinău.

Prin hotărârea din 18 martie 2013 a Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău acțiunea a fost admisă. A fost dispusă anularea deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012 și a actului de audit postvămuire nr. 74 din 29 noiembrie 2012.

Prin decizia din 24 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de Biroul Vamal Chișinău cu menținerea hotărârii din 18 martie 2013 a Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău.

Prin decizia din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Biroul Vamal Chișinău, casată decizia din 24 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 martie 2013 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău și s-a emis o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost respinsă

ca fiind neîntemeiată.

La 04 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Agentul guvernamental, Dumitru Obadă a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată contra Republicii Moldova nr. 71529/14. Cererea se referă la perceperea unor taxe suplimentare de import și aplicarea penalităților companiei reclamante după recalificarea sub alt cod de clasificare a mărfurilor importate cu patru ani înainte.

A subliniat că Curtea Europeană a solicitat Guvernului RM prezentarea observațiilor cu privire la admisibilitatea și fondul cererii prin prisma întrebărilor adresate în obiectul cauzei, formulate de către Grefa Curții.

De asemenea, Curtea a propus Guvernului RM să ia în calcul eventualitatea încheierii unui acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

A menționat că Guvernul și-a exprimat poziția în favoarea reglementării amiabile a cauzei, inițind procedura în acest sens la 03 februarie 2023, în timp ce înaintarea prezentei cereri de revizuire constituie o condiție necesară pentru soluționarea pe cale amiabilă a acesteia, cu scopul de a remedia încălcarea dreptului reclamantului garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, la nivel național.

A remarcat că compania reclamantă a susținut în fața Curții că ar fi fost obligată să achite TVA contrar prevederilor art. 181¹ din Codul vamal. A susținut că legislația existentă la momentul efectuării controlului de către Serviciul Vamal nu permitea rectificarea declarațiilor vamale ale companiei reclamante și, prin urmare, impunerea cu TVA. Compania reclamantă a reținut că chiar dacă atribuirea clasificării mărfurilor ca medicamente ar fi fost eronată, aceasta se datora exclusiv autorităților și nu putea fi pusă pe seama ei.

Curtea a adresat părților întrebări cu privire la existența unei ingerințe în dreptul companiei reclamante la respectarea bunurilor sale, dacă aceasta ar fi avut loc pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege, dacă această măsură a fost necesară pentru reglementarea folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor și a altor contribuții, și dacă compania reclamantă a avut de suferit o sarcină individuală și excesivă în circumstanțele prezentei cauze.

A notat că, în decizia sa din 30 aprilie 2014, Curtea Supremă de Justiție nu a dat un răspuns exhaustiv și suficient de detaliat referitor la problema centrală a litigiului - și anume absența sau existența statutului de medicament pentru fiecare produs în parte. Instanța supremă, deopotrivă, a reținut în mod general că produsele importate de către compania reclamantă - obiect al litigiului în prezenta cauză - nu întrunesc condițiile stabilite exhaustiv pentru a fi încadrate la poziția tarifară 3004.

Prin urmare, Agentul guvernamental a considerat necesar o analiză corespunzătoare a legalității fiecărei decizii de regularizare în parte, precum și o motivare clară privind termenul controlului de audit post-vămuire. În plus, decizia Curții Supreme de Justiție pronunțată în prezenta cauză pare să fi fost inconsecventă

cu soluțiile pronunțate în perioada 2013-2014 cu privire la o reclasificare similară. De asemenea, Agentul guvernamental a considerat oportună analiza existenței necesității atragerii specialiștilor de profil în calitate de experți în cadrul auditului post-vămuire, în special din partea Ministerului Sănătății.

Agentul guvernamental a conchis că, în situația în care, pe parcursul a aproximativ 4 ani de activitate, compania reclamantă a efectuat importuri în baza autorizațiilor de import prezentate, care fuseseră eliberate de către Agenția Medicamentului și acceptate cu liber de vamă de către organul vamal fără a formula pretenții de ilegalitate privind calificarea produselor importate, alte obiecții sau minime atenționări, compania reclamantă avea deplina certitudine și ferma convingere că activa în condiții de legalitate.

Din conținutul hotărârii pronunțate de către Curtea Supremă de Justiție, unui observator obiectiv i-ar fi dificil să înțeleagă motivul din care, din 05 decembrie 2012, organul vamal și-a schimbat în mod radical abordarea cu privire la procedura de vămuire a mărfurilor importate de către compania reclamantă, din moment ce fusese respectată întocmai aceeași procedură de vămuire. În special, compania reclamantă efectuase operațiunile de vămuire în baza aceluiași acte, fiind înaintate autorizațiile de import care atribuiau produselor importate categoria tarifară 3004 medicamente, eliberate de către Agenția Medicamentului. Astfel, compania reclamantă a avut speranța legitimă și buna-credință că toate procedurile de vămuire fuseseră efectuate în strictă conformitate cu legislația vamală.

În circumstanțele prezentei cauze, având în vedere raționamentele expuse mai sus, Agentul guvernamental a considerat că procedura judiciară desfășurată în fața Curții Supreme de Justiție nu a oferit societății reclamante un echilibru just între cerințele interesului general al comunității și cerințele de protecție a drepturilor companiei reclamante prevăzute de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, ținând cont de faptul că instanța de recurs a eșuat să aducă motive suficiente cu privire la toate elementele și circumstanțele esențiale pentru soluționarea cauzei, care să fundamenteze legalitatea ingerinței în protecția proprietății companiei reclamante, astfel nefiind întrunite cerințele de accesibilitate și previzibilitate. În opinia Agentului guvernamental, acest fapt a determinat compania reclamantă să suporte o povară individuală și excesivă, ceea ce a încălcat dreptul său la respectarea bunurilor sale, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

În contextul inițierii unei proceduri de reglementare amiabilă, în scopul evitării constatării de către Curte a unei încălcări a dreptului societății reclamante la un proces echitabil, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, precum și pentru asigurarea respectării principiului subsidiarității și remedierea prioritară a încălcării drepturilor societății reclamante la nivel național, în baza art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă a solicitat admiterea cererii de revizuire, recunoașterea expresă a încălcării drepturilor societății reclamante garantate de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție; în scopul remedierii încălcării Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, casarea deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție și rejudecarea recursului declarat de către Biroul Vamal Chișinău, acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul societății reclamante, pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție, inclusiv costuri și cheltuieli, precum și acordarea eventualului prejudiciu material solicitat de

către societatea reclamantă; atragerea Ministerului Sănătății al Republicii Moldova în calitate de intervenient accesoriu, având în vedere că, în perioada de referință 2008-2012, era instituția abilitată cu atribuția autorizării medicamentelor în Republica Moldova.

La 27 iunie 2023, Biroul Vamal Centru a depus referință la cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental, prin care a solicitat respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă sau neîntemeiată.

La 29 septembrie 2023, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexandru Levinschi, a depus referință la cererea de revizuire a Agentului guvernamental, indicând că despăgubirea morală de 5 000-6 000 de euro este suma minimă care ar putea fi considerată suficientă de către CtEDO. A notat că a depus cererea la CtEDO, fiind reprezentată de avocatul Vladislav Gribincea, respectiv achitându-i onorariul în sumă de 116 758,64 de lei, sumă care nu include serviciile prestate de avocat după depunerea cererii. În ceea ce privește prejudiciul material a menționat că aceasta presupune repunerea în situația inițială, prin urmare ar urma să-i fie achitată suma de 1 896 483,59 de lei. Cu referire la suma dobânzii care urmează a fi încasată a indicat că aceasta este de 3 261 131,79 de lei, calculată până la data de 11 octombrie 2023.

La 22 februarie 2024 Curtea supremă de Justiție a expediat în adresa Agentului guvernamental al RM referințele depuse de Biroul Vamal Centru și de ÎM „Becor” SRL (f.d. 153-156, vol. IV).

La 27 februarie 2024 Agentul guvernamental al Republicii Moldova a depus opinie referitor la referințele depuse de Biroul Vamal Centru și de ÎM „Becor” SRL, prin care a solicitat instanței de revizuire să recunoască în mod expres încălcarea dreptului companiei reclamante garantat de Art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și, în sensul remedierii respectivei încălcări, să caseze decizia din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție și să reexamineze recursul declarat de Biroul Vamal Chișinău.

Menționând că, orice recunoaștere a încălcării la nivel național este urmată, de regulă, de acordarea unei satisfacții echitabile. Făcând referire la jurisprudența Curții în situații similare și la referința depusă de ÎM „Becor” SRL la respectiva cerere de revizuire, a considerat echitabil acordarea sumei de 3000 de euro pentru prejudiciul moral, similar cauzei SRL Edata-Trans vs Republica Moldova la care a făcut referire și ÎM „Becor” SRL. A relevat că satisfacția echitabilă acordată pentru prejudiciul moral rezultă din încălcarea constatată, nu și din cuantumul prejudiciului material cauzat unei anumite persoane.

A considerat că suma cerută pentru costuri și cheltuieli nu se încadrează într-un cuantum rezonabil, chiar și cu referința corespunzătoare la expertiza reprezentantului ÎM „Becor” SRL în domeniul reprezentării în fața Curții.

Cu privire la prejudiciul material, în cazul constatării încălcării, în modul solicitat în cererea de revizuire, este necesară restabilirea părților în situația anterioară încălcării.

La 27 februarie 2024 ÎM „Becor” SRL, reprezentat de avocatul Vladislav Gribincea a depus pledoariile, în care a indicat că consideră necesar admiterea cererii de revizuire cu casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014 și

reexaminarea cererii de recurs depuse de Biroul Vamal Chișinău, precum și compensarea prejudiciului material și moral (f.d.167-169, vol. IV).

Studiind materialele dosarului, Completul de Judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi admisă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Având în vedere că Codul administrativ nu reglementează instituția revizuirii unei hotărâri judecătorești irevocabile, cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental, urmează a fi examinată în conformitate cu prevederile Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de admitere a cererii de revizuire și de casare a hotărârii sau deciziei supuse revizuirii.

Codul de procedură civilă prevede că, revizuirea unei hotărâri se cere pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, consecințe care continuă să existe, produc efecte și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii.

În prezenta speță, toate aceste condiții sunt îndeplinite.

După cum denotă actele cauzei, la 18 ianuarie 2013, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău prin care a solicitat anularea deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012 și a actului de audit postvămuire din 29 noiembrie 2012, emis de către pîrît.

Fiind investită cu examinarea pricinii, prima instanță prin hotărârea din 18 martie 2013, a admis acțiunea. A fost dispusă anularea deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012 și a actului de audit postvămuire nr. 74 din 29 noiembrie 2012.

Hotărârea primei instanțe a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013.

Iar prin decizia din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Biroul Vamal Chișinău, casată decizia din 24 septembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 martie 2013 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău și s-a emis o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Urmare a pronunțării acestei decizii, reclamanta Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată la 24 octombrie 2014 s-a adresat cu plângere Curții Europene a Drepturilor Omului, invocându-se încălcarea de către statul Republica Moldova în privința sa a Art. 1 din Protocolul nr.1 din Convenție, prin efectele generate de această decizie.

Cererea reclamantului a fost înregistrată pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului sub nr. 71529/14.

Prin scrisoarea din 17 mai 2022 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea ÎM „Becor” SRL v. Republica

Moldova cauza aflată pe rolul Curții cu nr. 71529/14 și a informat că la 11 mai 2022 Președintele secției căreia i-a fost alocată cauza a decis să comunice cererea Guvernului. A mai decis că părților trebuie să li se acorde termen până la 20 septembrie 2022 pentru a discuta condițiile unei soluționări amiabile a cauzei, solicitând răspunsuri la întrebările: societatea reclamantă a fost lipsită de bunurile sale în interes public și în condițiile prevăzute de lege, în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1? În caz afirmativ, această privare a fost necesară pentru a asigura controlul utilizării bunurilor în conformitate cu interesul general sau pentru a garanta plata impozitelor sau a altor contribuții sau inacțiuni? În special, a impus această privare o sarcină individuală excesivă asupra reclamantului?. Totodată, a propus Guvernului RM să ia în calcul eventualitatea încheierii unui acord de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

Astfel, la 03 februarie 2023, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a inițiat procedura de reglementare amiabilă a prezentei cauze.

Efectele hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului prin care se constată violarea de către instanțele naționale a drepturilor omului, consfințite în Convenție, cu ocazia pronunțării hotărârilor rămase irevocabile după epuizarea tuturor căilor de atac prevăzute de legislația națională - operează asupra acestor hotărâri prin intermediul căii de atac extraordinare a revizuirii prevăzută de articolul 449 din Codul procedură civilă.

Art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă stabilește că, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Conform art. 5 alin. (4) lit. b) al Legii cu privire la Agentul guvernamental nr.151 din 30 iulie 2015, în domeniul asigurării implementării la nivel național a Convenției, Agentul guvernamental în cazurile prevăzute de lege, intervine sau participă în procedurile naționale sau solicită redeschiderea acestora.

În temeiul art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă Agentul guvernamental a depus cerere de revizuire.

Art. 450 lit. e) din Codul de procedură civilă, stipulează că cererea de revizuire se depune în interiorul termenului de derulare a procedurii de reglementare pe cale amiabilă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cazul prevăzut la art. 449 lit. g).

Agentul guvernamental a depus cerere de revizuire în temeiul 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, în scopul evitării constatării de către Curte a unei încălcări a dreptului societății reclamante la un proces echitabil, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, precum și pentru asigurarea respectării principiului subsidiarității și remedierea prioritară a încălcării drepturilor societății reclamante la nivel național.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Agentul guvernamental, având în susținere prevederile legale menționate, dispune de dreptul de a depune cererea de revizuire în cauză, care se impune a fi admisă cu casarea integrală a deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție și cu reținerea cauzei la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea recursului declarat de către Biroul Vamal Chișinău împotriva deciziei din 24 septembrie 2013 a Curții de Apel

Chișinău.

Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție prevede că, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

Astfel, la 11 mai 2022 Curtea a decis de a comunica Guvernului Republicii Moldova cererea ÎM „Becor” SRL v. Republica Moldova cauza aflată pe rolul Curții cu nr. 71529/14. A mai decis că părților trebuie să li se acorde termen până la 20 septembrie 2022 pentru a discuta condițiile unei soluționări amiabile a cauzei.

Curtea a solicitat Guvernului Republicii Moldova prezentarea observațiilor prin prisma întrebărilor adresate în obiectul cauzei, formulate de către Grefa Curții și anume: societatea reclamantă a fost lipsită de bunurile sale în interes public și în condițiile prevăzute de lege, în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1? În caz afirmativ, această privare a fost necesară pentru a asigura controlul utilizării bunurilor în conformitate cu interesul general sau pentru a garanta plata impozitelor sau a altor contribuții sau inacțiuni? În special, a impus această privare o sarcină individuală excesivă asupra reclamantului?.

Completul de judecată reține că atunci când Curtea comunică că a existat o încălcare a Art. 1 Protocol nr. 1 din Convenție, redeschiderea procedurii de recurs cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și restabilirea situației existentă până la admiterea încălcării.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că procedura judiciară desfășurată în fața Curții Supreme de Justiție nu a oferit ÎM „Becor” SRL un echilibru just între cerințele interesului general al comunității și cerințele de protecție a drepturilor companiei reclamante prevăzute de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Mecanismul de control instituit prin Convenție are un caracter subsidiar, ceea ce presupune, conform art.1 din Convenție, că drepturile și libertățile garantate de Convenție să fie protejate mai întâi prin dreptul intern și aplicate de autoritățile naționale.

Prin urmare, faptul inițierii unei proceduri de reglementare pe cale amiabilă a cauzei, aspect redat în cererea de revizuire, impune admiterea cererii de revizuire, cu reținerea cauzei în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinarea recursului declarat de Biroului Vamal Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013.

Având în vedere cele relatate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, a constata încălcarea dreptului ÎM „Becor” SRL garantate de Art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție, a casa decizia Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014 și a reține cauza de contencios administrativ în instanța de recurs, pentru examinarea cererii de recurs.

Cu privire la solicitarea Agentului guvernamental de acordare a unei satisfacții

echitabile pentru violarea constatată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Conform art. 41 din Convenție, dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Satisfacția echitabilă poate fi acordată dacă dreptul intern nu permite sau permite doar în mod imperfect, prin repunerea lucrurilor în situația anterioară și înlăturarea consecințelor.

Deci, în speță, fiind constatată existența unei violări, statul are obligația juridică din perspectiva Convenției de a pune capăt violării și de a-i înlătura consecințele în așa fel încât să se restabilească, pe cât posibil, situația anterioară violării inclusiv prin acordarea unei satisfacții echitabile pentru prejudiciul moral suferit.

Repararea prejudiciului cauzat printr-o hotărâre judecătorească, prin care s-a încălcat grav un drept prevăzut de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, poate fi efectuat în primul rând prin modificarea (casarea) acesteia și numai apoi prin acordarea unei compensații pecuniare.

Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție consideră că orice recunoaștere a încălcării la nivel național este urmată, de regulă, de acordarea unei satisfacții echitabile. Cu referire la jurisprudența Curții în situații similare, SRL „Edata-Trans” v Republica Moldova, suma de 3000 euro cu titlu de prejudiciu moral solicitată de Agentul guvernamental reprezintă o satisfacție echitabilă pentru nerespectare de către instanța de recurs a garanțiilor procesuale și o evaluare corectă a acestor suferințe. Or, daunele morale nu pot avea un caracter simbolic, ci trebuie să reprezinte o recompensă serioasă pentru repercusiunile negative ale încălcării drepturilor societății reclamante.

Astfel, Completul de judecată aplicând direct prevederile art. 41 din Convenție, consideră echitabilă acordarea sumei de 3000 de euro pentru prejudiciul moral cauzat reclamantului.

În conformitate cu art. 269-270, art. 449 lit. g), art. 452 și art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă.

Se constată încălcarea dreptului Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată garantate de art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Chișinău, intervenienți accesorii Brokerul Vamal „Aliner Service” Societate cu Răspundere Limitată, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, privind anularea actelor administrative.

Se acordă Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată satisfacția echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție în cuantum de 3000 de euro (trei mii de euro), în calitate de

despăgubire pentru prejudiciu moral.

Se încasează de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată suma de 3000 de euro (trei mii de euro), convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului.

Se casează decizia Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014.

Se reține prezenta cauză de contencios administrativ în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de Biroul Vamal Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

Mariana Ursachi